

12 września 2025

Świętokrzyskie Nagrody Muzealne im. Tadeusza Włoszka wręczone w Muzeum Starożytnego Hutnictwa

W Muzeum Starożytnego Hutnictwa w Nowej Słupi odbyła się uroczystość wręczenia Świętokrzyskiej Nagrody Muzealnej im. Tadeusza Włoszka. To prestiżowe wyróżnienie, przyznawane od kilku lat przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego, honoruje osoby i instytucje za wyjątkowe osiągnięcia w dziedzinie muzealnictwa, konserwacji zabytków, działalności edukacyjnej oraz publikacji. Nagrody wręczali członkowie Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Anita Koniusz i Andrzej Pruś. Laureatom gratulowała także radna Sejmiku Małgorzata Krzywda.

Świętokrzyska Nagroda Muzealna imienia Tadeusza Włoszka przyznawana jest na mocy uchwały Sejmiku Województwa. Idea utworzenia tej prestiżowej nagrody powstała w 2020 r. Nagroda jest przyznawana przez Zarząd Województwa w zakresie działalności muzealnej w czterech kategoriach: Wystawa, Publikacja, Edukacja muzealna i Konserwacja zbiorów. Honoruje się nią pracowników muzeów, którzy wyróżnili się tworząc wystawy o ponadregionalnym znaczeniu, publikacje w istotny sposób poszerzające wiedzę, prowadzących edukację muzealną czy też dbających o konserwację zbiorów. Dzisiejsze spotkanie to czas uhonorowania pracy świętokrzyskich muzealników.

W tym roku to już VI edycja Świętokrzyskiej Nagrody Muzealnej im. Tadeusza Włoszka. W ramach ogłoszonego naboru wpłynęło 14 wniosków, w tym: 3 wnioski w kategorii „Wystawa”, 4 wnioski w kategorii „Publikacja”, 6 wniosków w kategorii „Edukacja muzealna”, 1 wniosek w kategorii „Konserwacja zbiorów”.

W wydarzeniu wziął udział także dyrektor Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu Daniel Przybylski i jego zastępczyni Renata Bilska. Dzisiejsza ceremonia zgromadziła przedstawicieli muzeów regionu, konserwatorów, autorów publikacji oraz osoby zaangażowane w popularyzację dziedzictwa kulturowego. Jak podkreślali organizatorzy, celem nagrody jest wspieranie wysokich standardów pracy muzealnej i promowanie inicjatyw, które przyczyniają się do ochrony oraz upowszechniania lokalnego dziedzictwa.

Nagrody:

Kategoria wystawa- „Skotnicy-miedzy Sandomierzem, Florencją a Krakowem”

Przedmiotem wystawy było zjawisko „wielkiej podróży”, czyli „grand tour’u”, jednego z charakterystycznych fenomenów arystokratycznej kultury w nowożytnej Europie. Udział w „wielkiej podróży” (z reguły do Włoch) świadczył o zamożności, jak i intelektualnym obyciu. Był też dowodem wysokich aspiracji społecznych. Wśród „wielkich turystów” nie brakowało Polaków związanych z ziemią sandomierską takich jak Michał i Elżbieta z Łaskiewiczów Skotnicy. Ich „wielka podróż” z lat 1803-1808 była zarazem jedną z ostatnich, w jaką wybrali się polscy podróżnicy wzorem poprzednich pokoleń. Przypadała na okres wojen napoleońskich, kiedy po upadku Rzeczypospolitej Obojga Narodów stary szlachecki świat ustępował miejsca bardziej demokratycznym stosunkom społecznym. Samo małżeństwo Michała Skotnickiego, szlachcica z dziada pradziada ze Skotnik koło Sandomierza, z Elżbietą Łaskiewicz, bogatą mieszczką z Krakowa, było przykładem takiej transformacji. Ich „wielka podróż” była więc symbolem końca starej i zarazem początku nowej epoki.

Wystawę przygotował zespół kuratorski w składzie: dr hab. Mikołaj Getka-Kenig, prof. PAN,

dyrektor Muzeum Zamkowego w Sandomierzu, dr Weronika Rostworowska-Kenig (Zamek Królewski na Wawelu – kurator zewnętrzny i autor koncepcji wystawy) oraz Renata Grzebuła – adiunkt w Dziale Sztuki Muzeum Zamkowego w Sandomierzu. Koordynatorem wystawy jest: Sylwia Mroczka, specjalista w Dziale Promocji i Edukacji Muzeum Zamkowego w Sandomierzu.

Kategoria Publikacja- “Muzea sienkiewiczowskie jako miejsca pamięci” autor- dr. Magdalena Klamka.

Publikacja wypełnia istotną lukę w literaturze poświęconej miejscom upamiętniającym Henryka Sienkiewicza. Dotychczasowe opracowania, ograniczające się głównie do przewodników, publikacji promocyjnych i katalogów zbiorów, nie oddawały w pełni roli, jaką odgrywają muzea w procesie komemoracji pisarza. Autorka ukazuje szerokie spektrum aktywności Pałacyku Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku, Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej oraz Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza w Poznaniu, podkreślając znaczenie społeczno-kulturowe tych placówek w kształtowaniu i utrwalaniu pamięci o jednym z największych polskich pisarzy.

Kategoria Edukacja Muzealna- Samorządowe Centrum Kultury i Biblioteka w Morawicy- Pan Józef Głuszek

Józef Głuszek od ponad 40 lat związany jest z Ośrodkiem Tradycji i Garncarstwa w Chałupkach, gdzie przez wiele lat pełnił funkcję kustosa. Jest uznanym popularyzatorem i strażnikiem dziedzictwa kulturowego regionu świętokrzyskiego, w szczególności garncarstwa, które w Chałupkach posiada wielowiekowe korzenie. Dzięki jego zaangażowaniu udało się zgromadzić, zachować i udostępnić unikalne eksponaty związane z rzemiosłem garncarskim, a także prowadzić działalność edukacyjną i wystawienniczą. Pan Głuszek zorganizował liczne warsztaty, pokazy, konkursy i wydarzenia popularyzujące garncarstwo wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Jest współautorem wystawy stałej prezentującej historię i rozwój lokalnego garncarstwa.

Kategoria Konserwacja Zbiorów- pracownicy Działu Konserwacji Zbiorów- Konserwacja karawanu pogrzebowego z Wiślicy ze zbiorów Muzeum Wsi Kieleckiej

Nagroda za trud i precyzję prac konserwatorskich nad unikatowym zabytkiem rzemiosła i materialnej kultury pogrzebowej, które przywróciły obiektowi walory ekspozycyjne i badawcze.

Karawan jest datowany na XIX/XX w. Pogrzebowy pojazd paradny, czterokołowy z bogatą

zdobioną dekoracją snycerską. Skrzynia karawanu przeszklona. W dłuższych bokach trójdzielna. Siedzisko woźnicy z dwoma metalowymi podłokietnikami, tapicerowane czarnym aksamitem, zdobione frędzlami. Wewnątrz skrzyni lambrekin z frędzli oraz wykończenia z czarnego aksamitu. Zarówno plecy siedziska od strony woźnicy jak i skrzynia karawanu zwieńczone zdobioną dekoracją snycerską w formie akantowego fryzu oraz przedstawień aniołów na tle roślinnych ornamentów.

Podczas uroczystości Anita Koniusz zwróciła uwagę na rolę muzeów jako instytucji służących pamięci lokalnej i edukacji, dziękując laureatom za ich zaangażowanie i profesjonalizm.

— Praca muzealników to nie tylko opieka nad zbiorami, to budowanie tożsamości lokalnej i przekazywanie wiedzy przyszłym pokoleniom. Dziękuję wszystkim muzealnikom za odkrywanie tajemnic historii i kultury, za inspiracje i pasję, które dzielicie z nami wszystkimi. Pragnę również serdecznie podziękować Panu Dyrektorowi Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego im. Mieczysława Radwana, profesorowi Szymonowi Orzechowskiemu za gościnne przyjęcie w tym wyjątkowym miejscu. Słowa wdzięczności kieruję również do Pana Włodzimierza Szczałuby, wieloletniego dyrektora tego muzeum, za jego wkład i wsparcie. To zaszczyt móc świętować dzisiejszą uroczystość w otoczeniu, które tak pięknie przypomina o bogactwie naszego dziedzictwa — mówiła **Anita Koniusz**.

- Świętokrzyska Nagroda Muzealna im. Tadeusza Włoszka to wyjątkowe wyróżnienie, które podkreśla ogromne znaczenie pracy muzealników, konserwatorów i pasjonatów historii. Serdecznie gratuluję wszystkim laureatom - Państwa osiągnięcia są powodem do dumy dla całego regionu. Dzisiejsza uroczystość w Muzeum Starożytnego Hutnictwa w Nowej Słupi pokazuje, jak bogata i różnorodna jest kultura świętokrzyska i jak wielu ludzi oddaje jej serce i talent - mówił członek Zarządu **Andrzej Prus**.

Świętokrzyska Nagroda Muzealna im. Tadeusza Włoszka, przyznawana od kilku lat, staje się coraz ważniejszym elementem życia kulturalnego regionu — nagradza nie tylko efekty pracy, ale też promuje dobre praktyki i inspirowanie do dalszych działań na rzecz ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego.

Galeria zdjęć

